

2018 Ukrainian Pharmaceutical Forum

**Держава стала потужним гравцем фармацевтичного ринку
України**

**Горлова Ірина
SMD CEO**

November 07-08, 2018

Участь держави в компенсації вартості вжитих ліків

- **Амбулаторне лікування**

- **Доступні Ліки**

- Початок проекту квітень 2017
- www.liky.gov.ua

- Повне відшкодування та копеймент по 3х основних нозологіях – гіпертензія, астма та діабет
- 23 молекули, список доповнюється
- 6 179 аптек беруть участь в проекті (≈ 1/3 від загальної кількості)

- **Стаціонар**

- **Національний перелік основних лікарських засобів**

- Початок обов'язкового застосування при закупівлях січень 2018

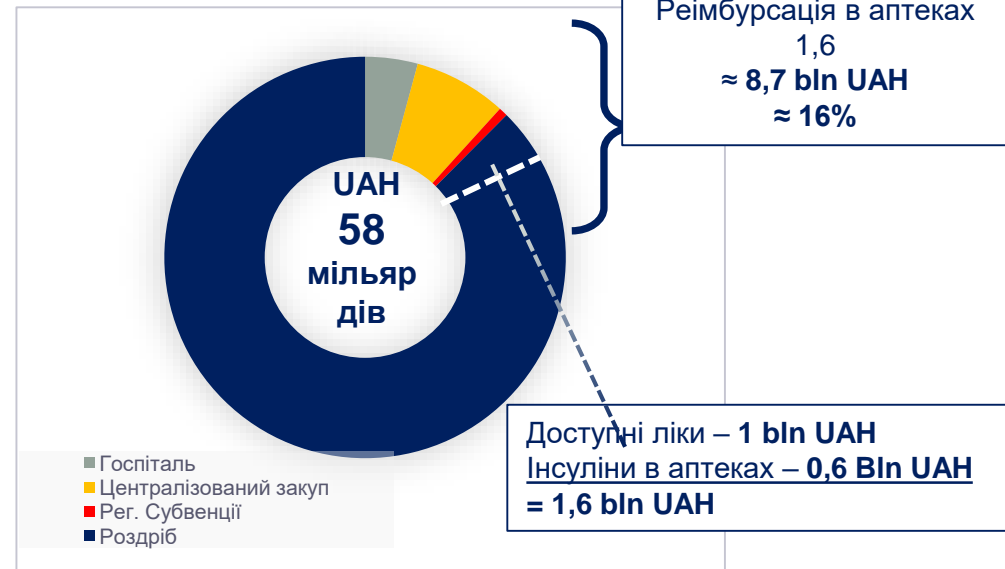
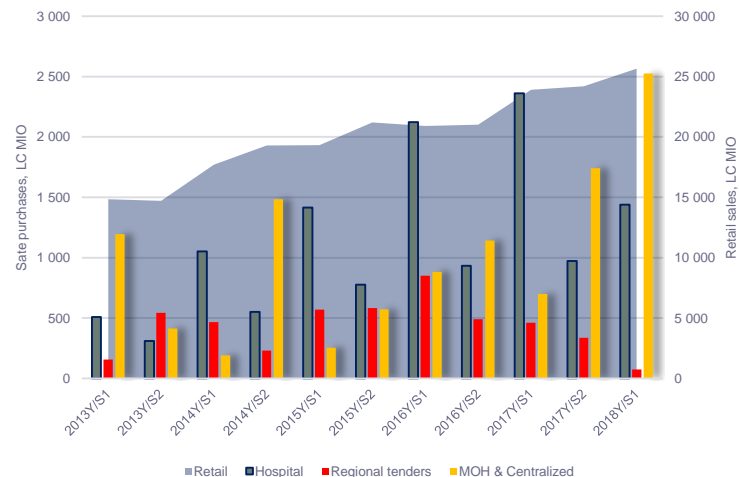
- Заклади охорони здоров'я закуповують вибрані молекули на пріоритетній основі за кошти бюджету
- 400 + молекул, основний та додатковий список
- Базується на списку ВОЗ «Basic List of Essential Medicines»

Ринок – участь Держави

Ринок, МАТ червень 2018

- Загальний обсяг - **58 мільярдів UAH** (в закупівельних цінах)
- Державні закупівлі становлять **16%**, з урахуванням інсулінів та проекту Доступні Ліки(рітейл)

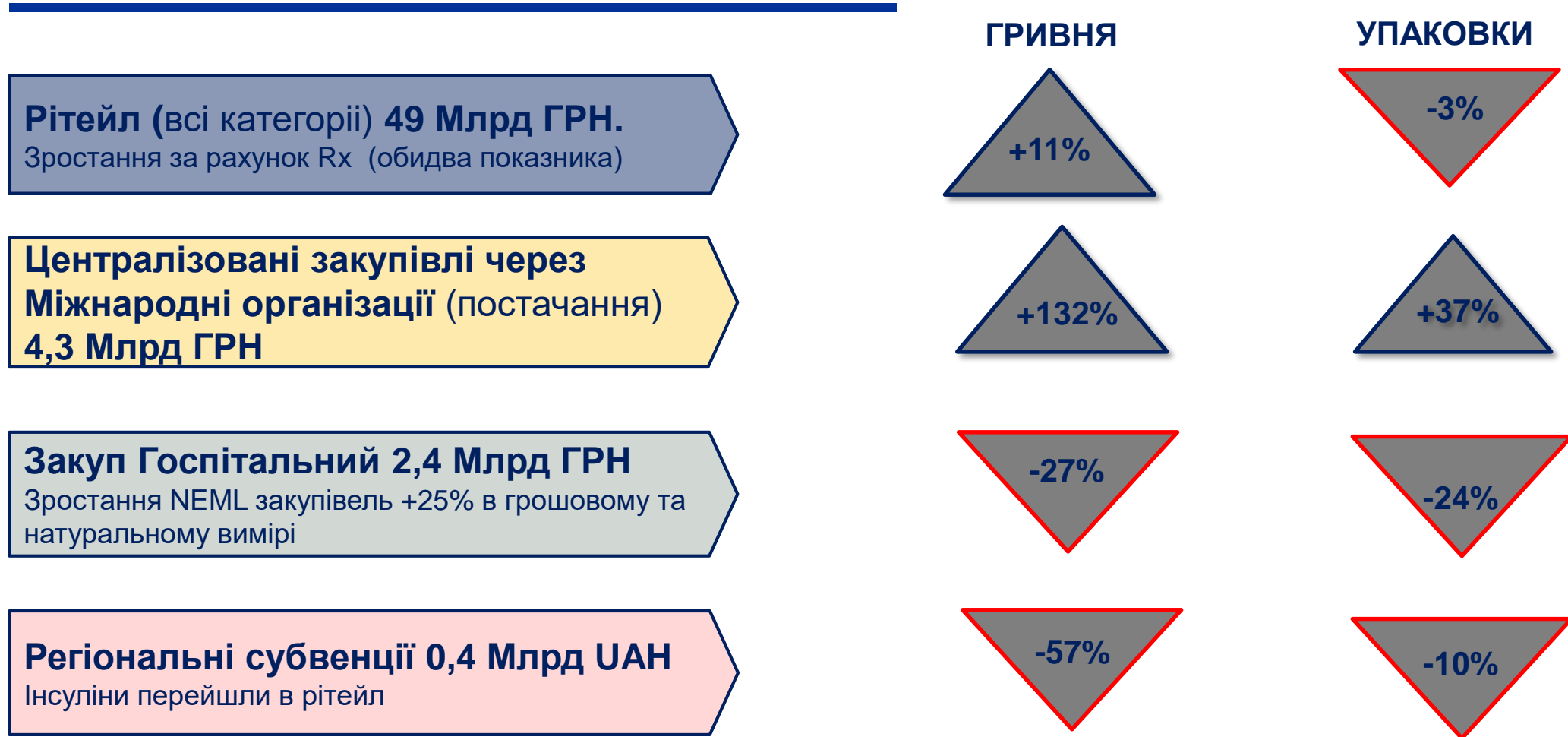
Динаміка ринку по каналах, гривня (UAH)

Державні витрати становлять 16% в гривні, МАТ 06 2018

Джерело: SMD дані роздрібногo аудиту та аудиту Державних закупівель. Гривня, період МАТ червня 2018

Динаміка ринку, МАТ Червень 2018 vs МАТ Червень 2017

Джерело: SMD дані роздрібного аудиту та аудиту Державних закупівель.
Гривня, період МАТ червня 2018

Основні групи ліків, що компенсуються державою

Топ групи, млн ГРН	Держава	Пацієнт
Онкологія та трансплантологія	1 111	1 515
Фактори крові	868	156
Гіпертензія	793	2 029
Продукти по догляду за пацієнтами	671	2 059
Діабет інсуліни	656	98
AIDS/HIV	529	7
Орфанні захворювання	518	0
Антибактеріальні, протигрибкові	515	2 456
Розчини госпітальні	405	891
Діагностика	338	354
Вакцини	273	154
Діабет оральні препарати	260	438
Наркотики / анальгетики	207	1 177
Інші антивірусні (інфлуенца, герпес)	199	978
Гепатит	132	9
Респіраторні та антигістамінні, інші	129	5 164
Антитромботики	123	1 203
М'язово-скелетні розлади	121	3 816
Анти-астматики та ХОЗЛ	114	1 104
Психолептики	113	1 001
Туберкульоз	113	4
Анестетики	104	83
інші	755	24 355

Джерело: SMD дані роздрібного аудиту та аудиту Державних закупівель. Мільйони гривень, період МАТ червня 2018

Доступні ліки – реімбурсація початок проекту 01/04/2017

Доступні Ліки - програма уряду по 100% або частковому відшкодуванню вартості ліків, згідно списку, затвердженому державою.

- **Відшкодування 100% або часткове** в залежності від категорії відшкодування
- **Рецепт є фінансовим документом**
- **6179 аптек** беруть участь у проекті
- Бюджет програми – **1 Млрд Грн** на рік

www.liky.gov.ua

1 Гіпертензія -17 молекул

СЕРЦЕВО - СУДИННІ ЗАХВОРЮВАННЯ

2 Діабет II типу – оральні проти діабетичні– 3 молекули

3 Бронхіальна Астма– 3 молекули

БРОНХІАЛЬНА АСТМА

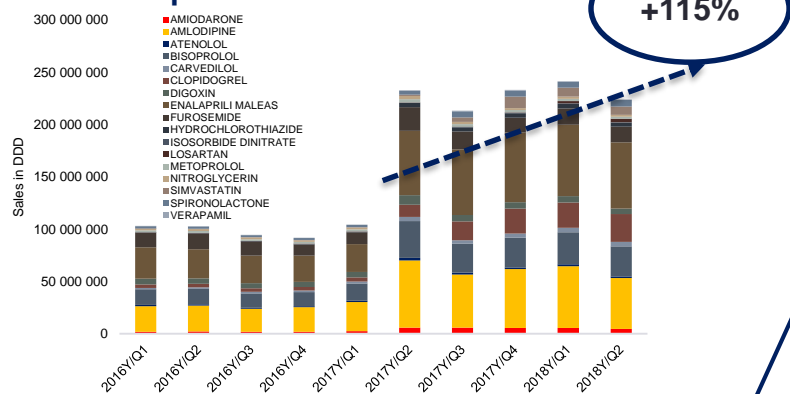
Доступні ліки - Історія успіху Гіпертонічна хвороба

17 молекул

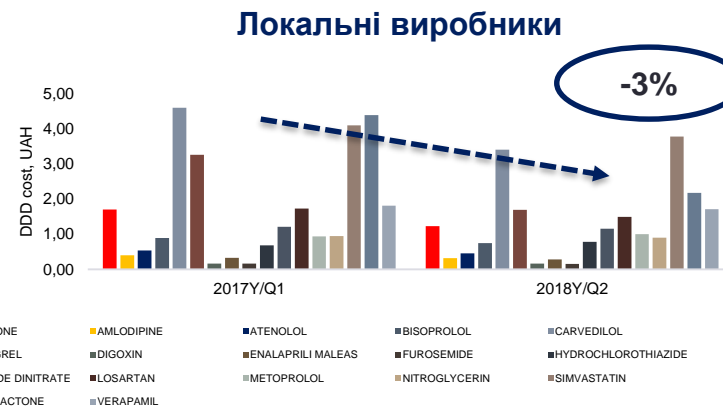
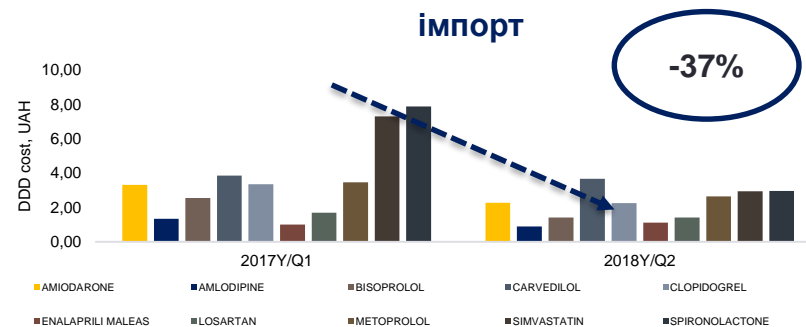
- Річні продажі – 764 млн Грн, 911 млн DDD
- DDD збільшення +115%
  - Simvastatin +999%
  - Losartan +386%
  - Isosorbide Dinitr +375%
  - Metoprolol, Nitroglycerin, Digoxin – "0" зростання

Значне зростання DDD

Вплив на ціну (DDD вартість денної дози лікування)

Доступні ліки – історія успіху

Оральні проти діабетичні ліки

3 молекули

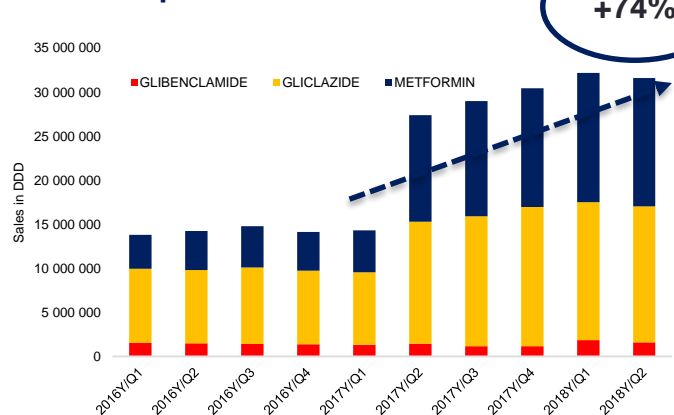
- Річні продажі – 255 млн грн, 123 млн DDD
- DDD зростання +74%

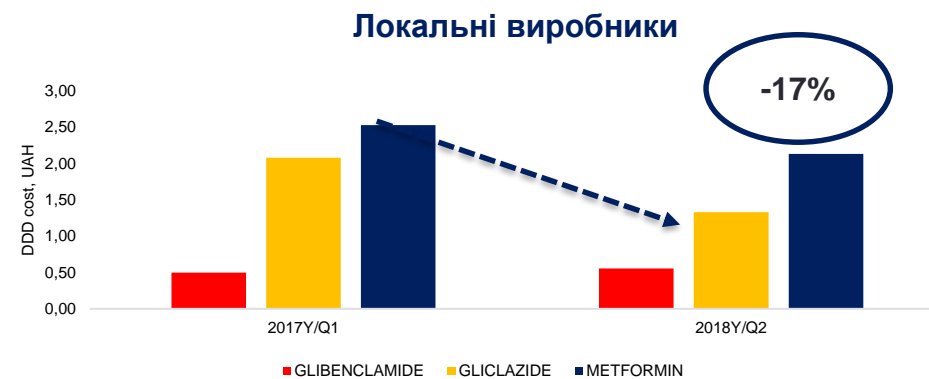
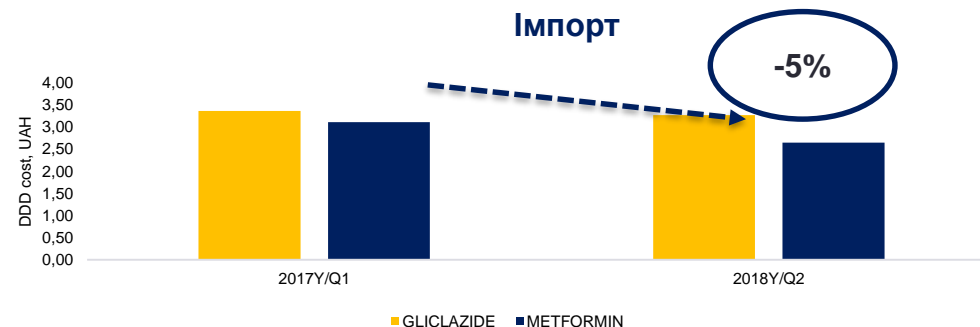
- Metformin +115%
- Gliclazide +58%
- Glibenclamide +4%

• GLIBENCLAMIDE • GLICLAZIDE
• METFORMIN

Значне зростання DDDs

Вплив на ціну ... (DDD вартість денної дози лікування)

Джерело: SMD дані роздрібного аудиту.
Розрахунок в DDD – добових дозах, період 2 кв 2018 до 2 кв 2017

Доступні ліки – історія успіху Бронхіальна астма

3 молекули

- Річні продажі – 101 млн Грн, 36 млн DDD

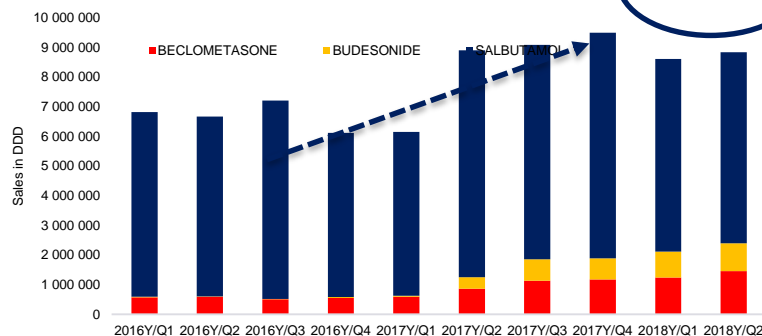
- DDD зростання +27%

- Beclomethazone +100%
- Budesonide +605%
- Salbutamol +9%

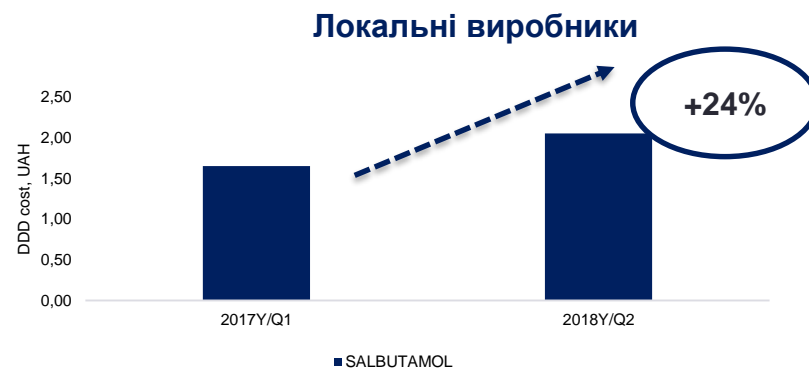
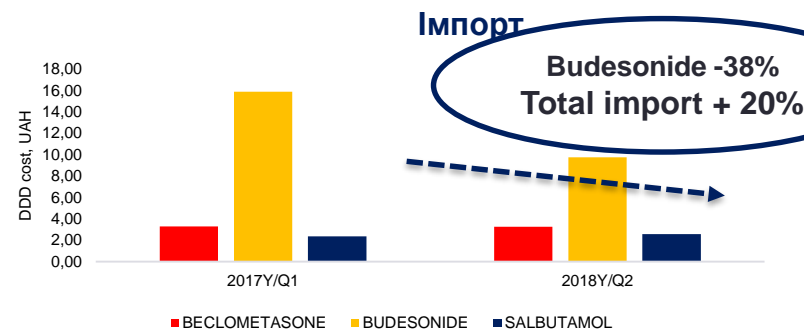

• BECLOMETASONE • BUDESONIDE
• SALBUTAMOL

Значне зростання DDD

Вплив ціни ... (DDD вартість)

* Навіть за умови зростанні, ціни лишаються в межах Реєстру збутово-роздрібних цін

Джерело: SMD дані роздрібного аудиту.

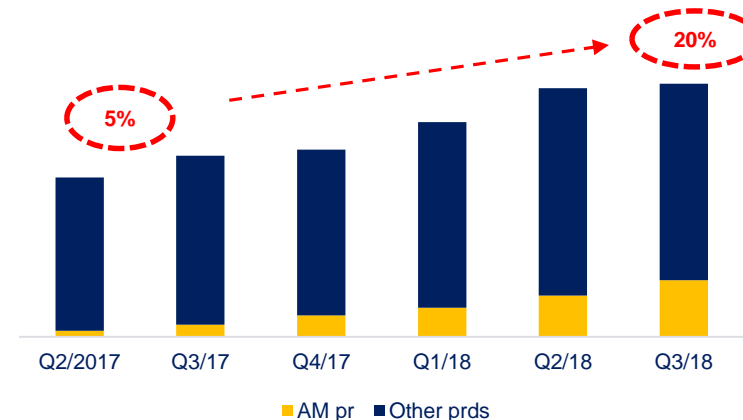
Розрахунок в DDD – добових дозах, період порівняння цін 2 кв 2018 до 2 кв 2017

Доступні ліки (ДЛ) – історія успіху

Вплив на аптеки

Категорії аптечних сіток	кількість	# POS	Участь в ДЛ	% POS що беруть участь в ДЛ
1 st 300+ POS	5	2 020	318	16%
2 nd 150 to 230 POS	11	1 986	807	41%
3 rd 100 to 150 POS	9	1 114	376	34%
4 th 50 to 100 POS	17	1 149	381	33%
5 th 10 to 50 POS	164	3 445	1 062	31%
6 th less than 10 POS	1176	6 419	1 945	30%
Entrepreneurs		6 974	2 151	31%

- Частка ДЛ в загальному ринку $\approx$ 4%
- до 20% обігу в успішних аптеках
- Зростання середнього чеку аптеки – люди купують додаткові ліки, коли приходять отримати препарати за ДЛ програмою

Джерело: SMD база даних аптек, інформація щодо аптек приймаючих участь у проекті на сайті (www.liky.gov.ua)
SMD розрахунки

Доступні ліки – історія успіху

Pro et Contra

Pro

- ✓ **Нарешті відбулося!** Держава стала потужним гравцем на фармацевтичного ринку, рецепт став фінансовим документом
- ✓ В зоні уваги проекту найбільш соціально важливі захворювання, що впливають на працездатність не захищених верств населення
- ✓ Аптеки, що долучились до проекту отримали додаткових покупців, зростання середнього чеку. Доступні Ліки становлять до 25% обігу.

Contra

- ✓ Наразі тільки **1 Млрд Грн vs 45 Млрд Грн retail market** (тільки 5% для Rx в грошах але вже до 10% в стандартних упаковках)
- ✓ **Фінансові питання** - нестача коштів на початку та наприкінці року; важливою є проблема недофінансування в регіонах з найнижчим доходом на душу населення. Оскільки фінансування розраховується по принципу per capita
- ✓ Теперішній список молекул покриває лише частину протоколу лікування
- ✓ **Нові нозології?**

Національний перелік основних лікарських засобів (з 01/07/2017). Обов'язковим став з 01/01/2018

Національний перелік основних лікарських засобів — перелік лікарські засоби з доведеною ефективністю, **необхідні для забезпечення першочергових потреб медичної допомоги населенню в закладах охорони здоров'я** для лікування за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів.

Український Національний перелік розроблено на основі Орієнтовного переліку основних лікарських засобів, розробленого Всесвітньою організацією охорони здоров'я

- **Безоплатне** та/або ко-пеймент для амбулаторного лікування **певних верств населення**
- **Потреба** щодо постачання медичних препаратів **визначається за типами медичних послуг** згідно з процедурами МОЗ.
- **Після задоволення основних потреб за переліком**, установи мають право закуповувати інші ліки, зареєстровані в Україні, але не внесені наразі до НПОЛЗ

Молекули
≈ 400 в НПОЛЗ
341 на ринку

2 323 SKUs

205 ATC4

<https://www.kmu.gov.ua/ua/news/250149531>

Національний перелік основних лікарських засобів в грошах та упаковках

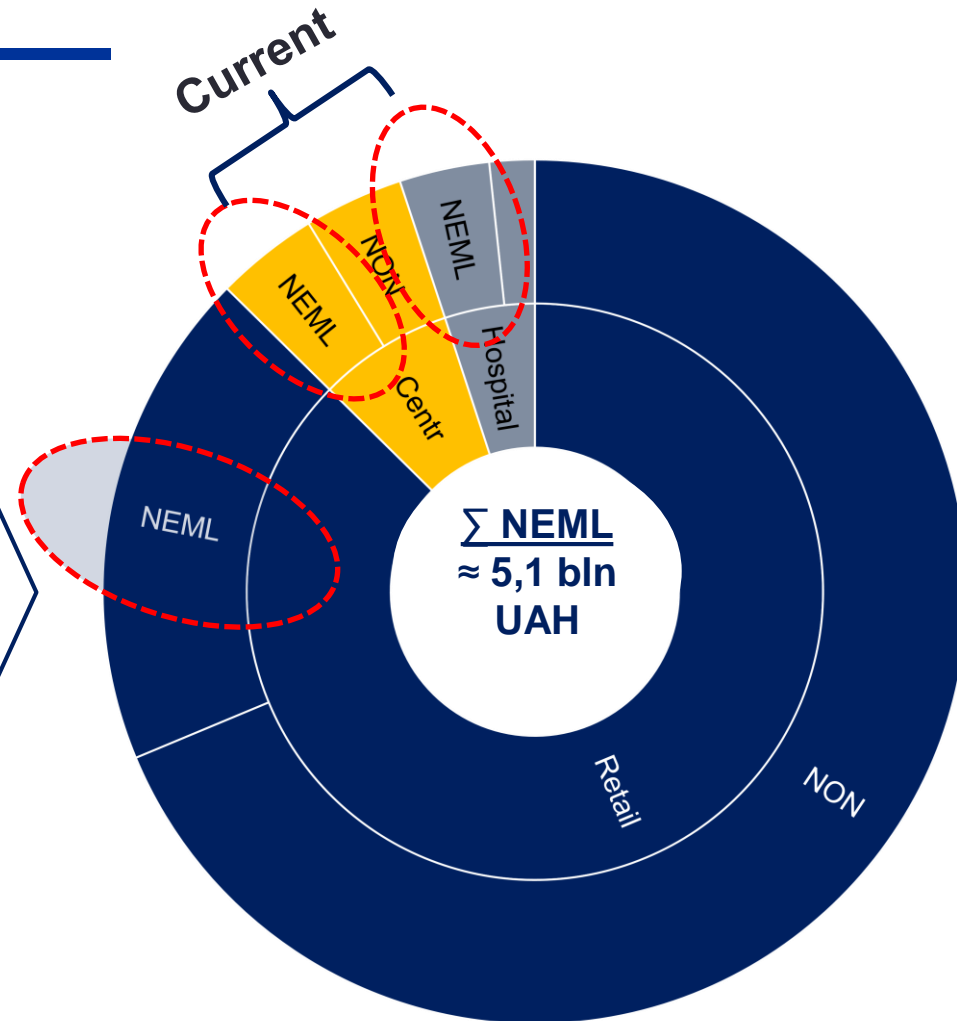
НПОЛЗ та Ринок

Поточний Об'єм = 5,1 Млрд Грн:

- ✓ Госпітальні закупівлі 1,6
- ✓ Централізовані закупівлі 1,9
- ✓ В ритейлі 1,6 млрд (Доступні Ліки – частина НПОЛЗ та інсуліни)

Об'єм в DDD = 40 Млрд DDDs

Потенційно в ритейлі незадоволена потреба для стаціонарного лікування складає **9 Млрд Грн та 450 Млрд DDDs**

Національний перелік основних лікарських засобів згруповано за ATC1 in DDD

НПОЛЗ та ринок

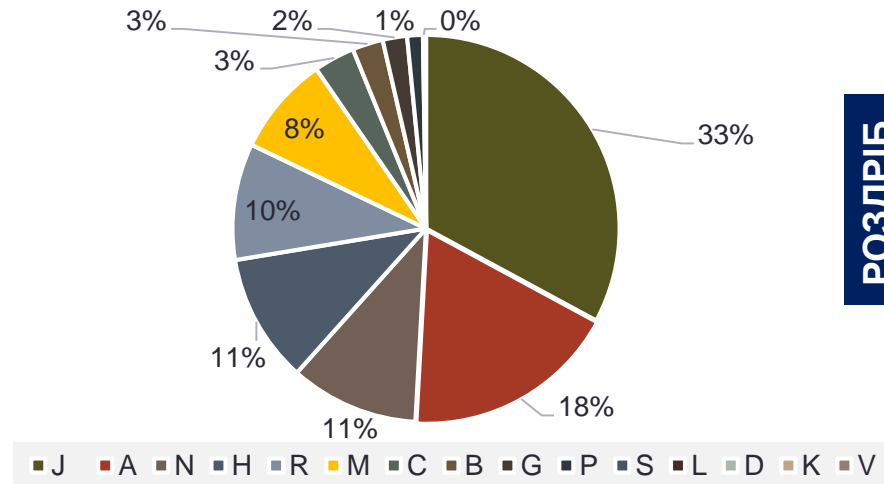
Наразі НПОЛЗ в DDD (40 Млрд DDD)

Держава компенсує здебільшого антибактеріальні (J), наркотики/анальгетики та нестероїдні протизапальні
Три групи становлять 90% заupu

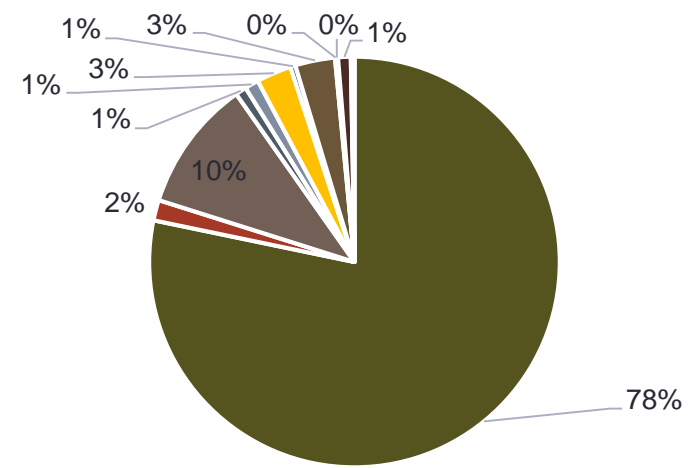
Потенційно НПОЛЗ в DDD (450 Млрд DDD)

J та A складають ½ потенційних НПОЛЗ (аптеки).

A – здебільшого Ранітідін та ензими

РОЗДРІБ

ДЕРЖАВА

Національний перелік основних лікарських засобів

основні недоліки та загрози

Юридична площина

- Структура – **головний та додатковий?** В чому різниця?
- Базується на списку ВООЗ та не повністю відповідає наявній в Україні структурі споживання
- Вибір молекул – деякі важливі молекули не в списку

- **Мають бути переглянуті спираючись на ринкові реалії**
- За умов недостатнього фінансування тільки найважливіші продукти за об'ємами споживання в клініках мають бути компенсовані

Як працювати при закупівлі?

- Розрахунок реальної потреби та нестачі ліків
  - На базі історичних даних
  - На базі підрахунку кількості пацієнти за діагнозом; протоколи vs формуляри

- **Історичні дані не враховують реальних потреб.** Традиційно люди купують своїм коштом велику кількість ліків
- **МІС що наразі вводять в обіг в e-health проекті** дозволять поррахувати

Національний перелік основних лікарських засобів приклад - антибіотики

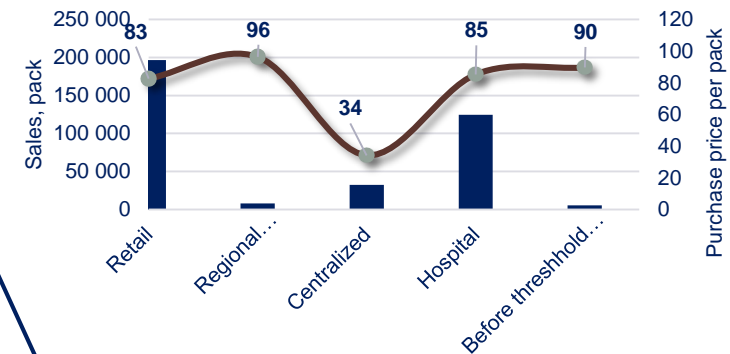
№	INNs рейтинг за DDD MAT 06/2018	Базовий НПОЛЗ	Додатковий НПОЛЗ
1	LEVOFLOXACIN		1
2	AZITHROMYCIN		1
3	AMOXICILLIN		1
4	AMOXICILLIN+CLAVULANATE		1
5	DOXYCYCLINE		1
6	CIPROFLOXACIN		1
7	CLARITHROMYCIN		1
8	CEFUROXIME		
9	MOXIFLOXACIN		1
10	OFLOXACIN		1
11	CEFIXIME		1
12	CHLORAMPHENICOL		1
13	NORFLOXACIN		
14	CEFPODOXIME		
15	LINCOMYCIN		
16	AMPICILLIN		1
17	TETRACYCLINE		
18	CEFALEXIN		1
19	GENTAMICIN		1
20	ERYTHROMYCIN		1
21	BENZYL PENICILLIN		1
22	AMIKACIN		1
23	LINEZOLID		1
24	GATIFLOXACIN		
25	MIDECAMYCIN		
26	CEFTRIAZONE		1
27	JOSAMYCIN		

Помічені червоним не включені до НПОЛЗ,
помічені жовтим включені в додатковий
НПОЛЗ

Levofloxacin річний обсяг в DDD
= 96 Млрд DDD
Парентеральні форми = 92%

Держава компенсує тільки 10% всіх DDD що
пацієнти використали

LEFLOXIN INFUSION 0.5 % 100 ML 1 YURIA-
PHARM, UKR

Національний перелік основних лікарських засобів приклад антибіотики

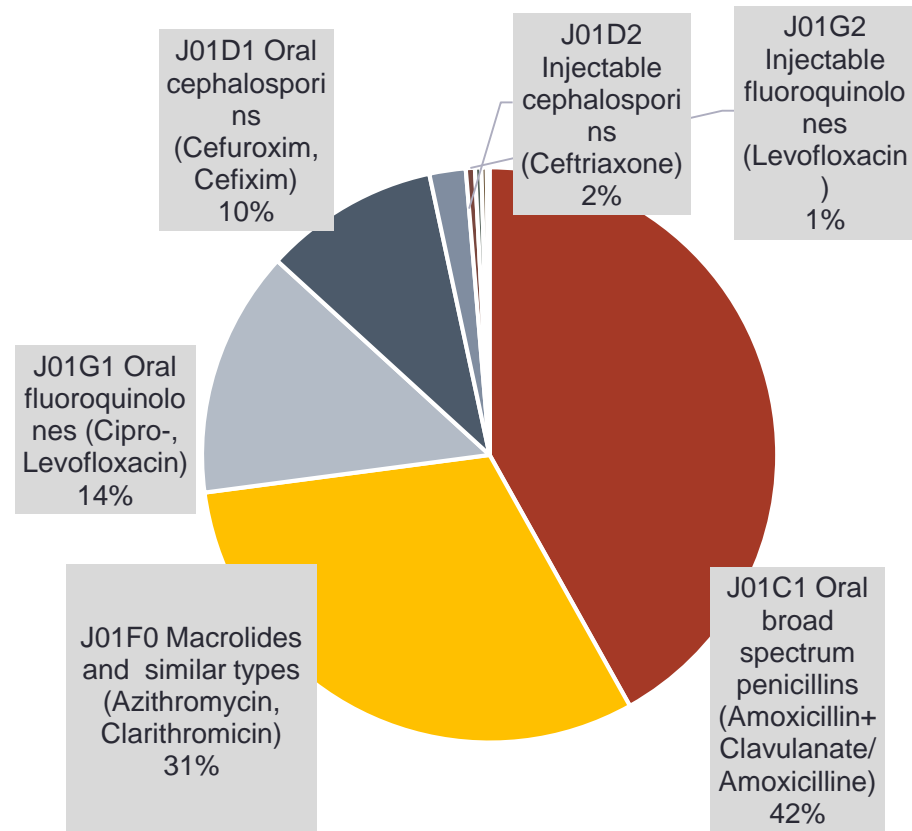
Ринок

№	Антибіотики з найбільшими DDD в ринку МАТ 06/ 2018	НПОЛЗ Базовий	Додатковий НПОЛЗ
1	LEVOFLOXACIN		1
2	AZITHROMYCIN	1	
3	AMOXICILLIN		1
4	AMOXICILLIN+CLAVUL.	1	
5	DOXYCYCLINE		1
6	CIPROFLOXACIN		1
7	CLARITHROMYCIN	1	

6 з 7 основних INNs що є в НПОЛЗ це оральні форми
Лікарі призначають ці ліки для амбулаторного лікування
Чи мають вони бути включені в базовий НПОЛЗ?

Джерело: SMD дані роздрібного аудиту та аудиту державних закупівель.
Розрахунок в DDD – добових дозах, період МАТ червень 2018

Призначення сімейних лікарів та терапевтів

Джерело: SMD дані виписки лікарями, травень червень 2018

Дякую за увагу!

---

igorlova@smd.net.ua

